

הרב אפרים בן צבי שליט"א

חכמינו ז"ל אמרו: כל מי שיאמר פרשת חמץ לא תחמר לו פרנסה. ולפני אמירת הפרשה אומרים את היהי רצון. ומותר לומר פרשת חמץ אפילו בשבת, אלא שאת התפלות על הפרנסה לא יאמר בשבת.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתזמין פרנסה לכל עמך בית ישראל ופרנסתי ופרנסת אנשי ביתי בכללם. בנחת ולא בצער בכבוד ולא בכזיזי בטהר ולא באסור כדי שנוכל לעבוד עבודתך וללמוד תורתך כמו שזנת לאבותינו מן המדבר בארץ ציה וערבה:

פרשת המן

ויאמר יי אל משה הנני מטייר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנפנו תילך בתורתם אם לא:

והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום:

ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יי הוציא אתכם מארץ מצרים:

ובקר וראיתם את כבוד יי בשמעו את תלנתיכם על יי ונחנו מה כי תלינו עלינו:

ויאמר משה בנת יי לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע יי את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יי:

ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו לפני יי כי שמע את תלנתיכם:

ויהי כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה כבוד יי נראה בענן:

וידבר יי אל משה לאמר:

שמעתי את תלונת בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבועו לחם וידעתם כי אני יי אלהיכם:

ואמר יי למשה הא אנא מחית לבן לחמא מן שמיא ויפקין עמא וילקטון פתגם יום ביומיה כדיל דאנפנו תיחבון באוריתי אם לא:

ויהי ביומא שתיקא ויתקנון ית דיייתון ויהי על חד תרין על דילקטון יום יום:

ואמר משה ואהרן לכל בני ישראל ברמשא ותדעון ארי יי אפיק יתבון מארעא דמצרים:

ובצפרא ותחזון ית יקרא דיי פד שמיע (קדמוהי) ית תרעמותבון על מימרא דיי ונחנא מה ארי אתרעמותו עלנא:

ואמר משה בדינתו יי לבון ברמשא בקרא למיכל ולחמא בצפרא למסבע בדשמיעון קדם יי ית תרעמותבון די אתון מתרעמין עלוהי ונחנא מא לא עלנא תרעמותבון אלהן על מימרא דיי:

ואמר משה לאהרן אמר לכל בנשטא דבני ישראל קריבו קדם יי ארי שמיעון קדמוהי ית תרעמותבון:

והיה כד מליל אהרן עם כל בנשטא דבני ישראל ואתפנו למדברא והא יקרא דיי אתגלי בעננא:

ומליל יי עם משה למימר:

שמיע קדמי ית תרעמת בני ישראל מליל עמהון למימר בין שמישא תיכלון בקרא ובצפרא תשבועון לחמא ותדעון ארי אנא יי אלהבון:

הרב אפרים בן צבי שליט"א

וְהָיָה בְּרִמְשָׁא וּסְלִיקַת סְלִיו וְחַפְתַּי יֵת
מִשְׁרִיתָא וּבְצַפְרָא הָוֵת נְחֻתַת טָלָא סְחֹר
סְחֹר לְמִשְׁרִיתָא:

וּסְלִיקַת נְחֻתַת טָלָא וְהָא עַל אִפִּי מִדְּבָרָא
דְּעֵדֶק מְקַלֵּף דְּעֵדֶק בְּגִיר בְּגִלְיָא עַל אֲרַעָא:

וְחֻזוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ גִבֹּר לְאַחֲוֵהִי מִנָּא
הוּא אֲרִי לֹא יָדְעוּ מָה הוּא וְאָמַר מֹשֶׁה
לְחֻזֵּן הוּא לְחֻמָּא דִּיהֵב יֵי לְכֹזֵן לְמִיכָל:

דִּין פִּתְגָמָא דִּי פִקִּיד יֵי לְקוּטָּו מִנְיָה גִבֹּר
לְפֻם מִיכְלִיָּה עֲמָרָא לְגִלְגֵּלְתָּא מִנְיָן
נִפְשִׁיתִיכֹזֵן גִּבֹּר לְדִי בְּמִשְׁכְּנִיָּה תִסְבֹּן:

וְעֵבְדוּ בֶן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִקְטָו דְּאִסְגִּי וְדִאֲזַעֲרִי:
וְכִלּוֹ בְּעֲמָרָא וְלֹא אוֹתֵר דְּאִסְגִּי וְדִאֲזַעֲרִי לֹא
חֲסִיר גִּבֹּר לְפֻם מִיכְלִיָּה לְקָטָו:

וְאָמַר מֹשֶׁה לְחֻזֵּן אֲנִי לֹא יִשְׂאֵר מִנְיָה עַד
צַפְרָא:

וְלֹא קִבִּילוּ מִן מֹשֶׁה וְאִשְׁאֲרוּ גִבְרִיָּא מִנְיָה
עַד צַפְרָא וְרַחֵשׁ רִיחֻשָּׁא וְסָרִי וְרָגַז עֲלֵיהֶזֶן
מֹשֶׁה:

וְלִקְטָו יִתִּיָּה בְּצַפֵּר בְּצַפֵּר גִּבֹּר לְפֻם מִיכְלִיָּה
וְמָה דְּמִשְׁתַּאֲר מִנְיָה עַל אִפִּי חֲקֵלָא כֹּד
חֲקָא עֲלוּחִי שְׁמִשָּׂא פֶשֶׁר:

וְהָיָה בְּיוֹמָא שְׁתִּיאֲתַאָּה לְקָטָו לְחֻמָּא עַל חֹד
תְּרִין תְּרִין עֲמָרִין לְחֹד וְאִתּוֹ כֹּל רִבְרִבִּי
כְּנִשְׁתָּא וְחֻיָּאוֹ לְמֹשֶׁה:

וְאָמַר לְחֻזֵּן הוּא דִּי מִלִּיל יֵי שְׁבֵתָא שְׁבֵת
קוּדִישָׁא גִדָּם יֵי מְחֹר יֵת דִּי אִתְּוִן עֲתִידִין
לְמִפָּא אִפּוֹ וְיֵת דִּי אִתְּוִן עֲתִידִין לְבִשְׁלֹא
בְּשִׁילוֹ וְיֵת כֹּל מוֹתֵרָא אֲצִנְעוּ לְכֹזֵן לְמִטְרַת
עַד צַפְרָא:

וְאֲצִנְעוּ יִתִּיָּה עַד צַפְרָא כְּמָא דְּפִקִּיד מֹשֶׁה
וְלֹא סָרִי וְרִיחֻשָּׁא לֹא הָוֵה בֵּיהּ:

וְאָמַר מֹשֶׁה אֲכֹלְהוּ יוֹמָא דִּין אֲרִי שְׁבֵתָא
יוֹמָא דִּין גִּדָּם יֵי יוֹמָא דִּין לֹא תִשְׁבַּחְנִיָּה
בְּחֻקָּא:

שְׁתָּא יוֹמִין תִּלְקַטְנִיָּה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
שְׁבֵתָא לֹא יְהִי בֵּיהּ:

וְיִהְיֶה בְּעֶרְב וְתַעֲלֵה הַשָּׁלֹחַ וְתִכְסֶּם אֶת הַמַּחְנֶה וּבִבְקָר הַיְּתֵה
שֹׁכֵבֶת הַטֹּל סָבִיב לְמַחְנֶה:

וְתַעֲלֵה שֹׁכֵבֶת הַטֹּל וְהִנֵּה עַל פְּנֵי הַמִּדְבָּר דֶּק מְחֻסָּפִים דֶּק
כְּפָפֹר עַל הָאָרֶץ:

וַיֵּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו מִן הוּא כִּי לֹא
יָדְעוּ מָה הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלָּחֶם אֲשֶׁר נָתַן
יְיָ לָכֶם לֶאֱכֹלָה:

זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ לְקָטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ עֹמֶר
לְגִלְגֵּלֶת מִסֹּפֶר נִפְשֵׁיתִיכֶם אִישׁ לְאֲשֶׁר בָּאָהֶלּוּ תִקְחוּ:

וַיַּעֲשׂוּ בֶן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמִּדְבָּרָה וְהַמִּמְעִיט:
וַיִּמְדּוּ בְּעֹמֶר וְלֹא הִעֲדִיף הַמִּדְבָּרָה וְהַמִּמְעִיט לֹא הִחְסִיר
אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ לְקָטוּ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֶל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר:

וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה וַיּוֹתֵרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד בֹּקֶר וַיֵּרֶם
תּוֹלָעִים וַיִּבָּאֵשׁ וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה:

וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי אֲכָלוּ וְחֶם הַשֶּׁמֶשׁ
וַנָּמֹם:

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי לְקָטוּ לָחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאֶחָד
וַיָּבֹאוּ כָּל גִּשְׁיָאֵי הָעֵדָה וַיִּגִּידוּ לְמֹשֶׁה:

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ שְׁבֵתוֹן שְׁבֵת קֹדֶשׁ לִי
מְחֹר אֵת אֲשֶׁר תֹּאפּוּ אִפּוֹ וְאֵת אֲשֶׁר תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוּ וְאֵת
כָּל הָעֵדָף הַנִּיחֹו לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד הַבֹּקֶר:

וַיִּנְיחוּ אֹתוֹ עַד הַבֹּקֶר בְּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבָּאִישׁ
וְרָמָה לֹא הִיְתָה בּוֹ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכֹלְהוּ הַיּוֹם כִּי שְׁבֵת הַיּוֹם לִי הַיּוֹם לֹא
תִמְצָאֵהוּ בַשָּׂדֶה:

שִׁשֶּׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבֵת לֹא יִהְיֶה בּוֹ:

הרב אפרים בן צבי שליט"א

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יֵצְאוּ מִן הָעֵם לְלֶקֶט וְלֹא מִצָּאוּ:

וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה עַד אָנֹכָה מֵאַנְתֶּם לְשֹׁמֵר מִצְוֹתַי וְתוֹרָתִי:

רְאוּ כִּי יי נָתַן לָכֶם הַשֶּׁבֶת עַל כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יוֹמִים שִׁבּוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמָּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:

וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:

וַיִּקְרְאוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת שְׁמוֹ מִן וְהוּא כְּזֶרַע גֹּד לֶכֶן וַיַּעֲמֻהוּ בְּצִפְיָחַת בְּדִבְשׁ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדִּבָּר אֲשֶׁר צִוָּה יי מִלֹּא הָעֹמֵר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הֵאכֵלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל אֶהְרֹן קַח צִנְצָנֶת אַחַת וְתֵן שָׁמָּה מִלֹּא הָעֹמֵר מִן וְהֵנֵחַ אֹתוֹ לִפְנֵי יי לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם:

בְּאֲשֶׁר צִוָּה יי אֵל מֹשֶׁה וַיִּנִּיחֵהוּ אֶהְרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת:

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת הַמֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד בָּאָם אֵל אָרֶץ נוֹשְׁבֵת אֶת הַמֶּן אָכְלוּ עַד בָּאָם אֵל קֶצֶה אֶרֶץ כְּנָעַן:

וְהָעֹמֵר עֲשֵׂרִית הָאִיפָה הוּא:

וְהָיָה בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָא נִפְקוּ מִן עָמָא לְמִלְקָט וְלֹא אִשְׁכָּחוּ:

וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה עַד אֵימָתִי אֶתּוֹן מִסְרְכִין לְמִטְר פְּקוּדֵי וְאוֹרִיתִי:

הָיָה אֲרִי יי וְהָיָה לְכוֹן שְׁבִתָּא עַל כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם הַשֶּׁבֶת לְכוֹן בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה לֶחֶם תִּרְיִן יוֹמִין תִּיבּוּ אֲנִשׁ תַּחְתּוֹתֵי לֹא יִפּוּק אֲנִשׁ מֵאַתְרֵיהּ בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה:

וְהָיָה עָמָא בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה:

וּקְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יֵת שְׁמִיה מִן וְהוּא כְּבֶר זֶרַע גֹּדָא חוֹר וְטַעֲמִיה בְּאַסְקְרִיטוֹן בְּדִבְשׁ:

וַאֲמַר מֹשֶׁה דִּין פְּתָנָא דִּי פְקִיד יי מְלִי עֲמָרָא מִנִּיה לְמִטְרָא לְדִרְיָכוֹן בְּדִיל דִּיחֲזוֹן יֵת לְחֵמָא דִּי אוֹכְלִית יִתְכוֹן בְּמִדְבָּרָא בְּאַפְקוּתִי יִתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן סֵב צִלְחִית חֲדָא וְהָיָה תִּפּוֹן מְלִי עֲמָרָא מִן וְאַצְנַע יִתִּיה קֳדָם יי לְמִטְרָא לְדִרְיָכוֹן:

כְּמָא דִּי פְקִיד יי לְמֹשֶׁה וְאַצְנַעֲיָה אֶהְרֹן קֳדָם סְחָדוּתָא לְמִטְרָא:

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ יֵת מִנָּא אַרְבָּעִין שָׁנִין עַד דְּמִיתִּיהוֹן לְאַרְעָא יִתְבָּתָא יֵת מִנָּא אָכְלוּ עַד דָּאֲתוּ לְסִיפֵי אֶרֶץ דְּכָנָעַן:

וְעֲמָרָא חֲדָא מִן עֲמָרָא בְּתִלְתָּא סְאִין הוּא:

אַתָּה הוּא יי לְבַדְּךָ אַתָּה עֲשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ תַיָּמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כָּלָם וְאַתָּה הוּא שְׁעִשִׂיתָ נַפְסִים וְנַפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת תְּמִיד עִם אֲבוֹתֵינוּ גַם בַּמִּדְבָּר הִמְטִירְתָּ לָהֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִצּוֹר הַחֲלָמִישׁ הוֹצֵאתָ לָהֶם מִים וְגַם נָתַתָּ לָהֶם כָּל צִרְכֵיהֶם שְׁמִלוֹתָם לֹא כָלְתָה מַעֲלִיהֶם כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶּיךָ הָעֲצוּמִים תְּזוּנָנוּ וּתְפָרְנָסָנוּ וּתְכַלְכְּלָנוּ וּתְסַפִּיק לָנוּ כָּל צִרְכָנוּ וְצִרְכֵי עַמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְרוּבִּים בְּמִלּוֹי וּבְרוּחַ בְּלִי טָרַח וְעָמַל גְּדוֹל מִתַּחַת יָדְךָ הִנָּקִיָה וְלֹא מִתַּחַת יָדִי בִשָּׁר וָדָם:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵי שְׁתֵּכִין לִי וְלֹאֲנָשִׁי בֵּיתִי כָּל מַחְסוֹרָנוּ וְתַזְמִין לָנוּ כָּל צִרְכָנוּ לְכָל יוֹם וְיוֹם מַחְיֵינוּ דִּי מַחְסוֹרָנוּ וְלְכָל שְׁעָה וְשְׁעָה מַשְׁעוֹתֵינוּ דִּי סְפוּקָנוּ וְלְכָל עֶצֶם מַעֲצָמֵינוּ דִּי מַחְיֵתָנוּ מִיָּדְךָ הַטּוֹבָה וְהַרְחֵבָה וְלֹא כְּמַעוֹט מַפְעֲלֵינוּ וְקוֹצֵר חֲסָדֵינוּ וּמִזְעִיר גְּמוּלוֹתֵינוּ וְיִהְיֶה מְזוֹנוֹתֵי וּמְזוֹנוֹת אֲנָשִׁי בֵּיתִי וְזֶרַעִי וְזֶרַע יִרְעֵי מְסוּרִים בְּיָדְךָ וְלֹא בְּיַד בִּשָּׁר וָדָם: